

مجلس شورای ملی
شماره تعلق، ۲۰۴۴۸، ۳۰۸۸۹۶ و ۳۸۸۹۶
روزنامه یومی

پهلای اشتراك

مذاكرات مجلس
نوابین و آكهی ما
شماره كامل
سالیانه ۳۰۰ ريال
> ۶۰۰ >
> ۸۰۰ >

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهیهای رسمی و قانونی.

شماره ۲۲۴۱

شنبه ۷ تیر ماه ۱۳۳۳

سال دهم

شماره مسلسل ۳۶

نورده هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۶

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز

۳ شنبه اول تیر ماه ۱۳۳۳

فهرست مطالب:

- ۱- تصویب صورت مجلس
 - ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: کریمی - کاشانی - درخشش
 - ۳- اجرای مراسم تعلیف از طرف آقایان: سلطانی و بوداغیان
 - ۴- معرفی آقای میرمطهری بعمادت وزارت داد گستری بوسیله آقای وزیر داد گستری
 - ۵- تخصیص يك جلسه برای طرح سؤالات
 - ۶- بیانات مقام ریاست و آقای شایخی درباره بودجه کل کشور
 - ۷- اظهار نظامنامه آقایان: فرود و شوشتری
 - ۸- طرح لایحه اجازه پرداخت حقوق و هزینه کل کشور بابت دو ماه خرداد و تیر و ارجاع آن به مجلس
 - ۹- طرح گزارش کمیسیون داد گستری راجع بالنای لایحه ناشیه از اختیارات دکترا محمد صدوق
 - ۱۰- ختم جلسه بعنوان تنفس
- مجلس دو ساعت و بیست دقیقه قبل از ظهر براسات آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان: دکتر افشار صدرزاده - مکرم - دکتر صید - صادق پورشری - عربشایی - ابراهیمی - بیراسته میاشرفی - فریض - دکتر بیربزی عبدالرحمن فرامرزی غائبین بی اجازه - آقایان: بور

سرتیپ - کبودر - مصطفی ذوالفقاری - مهندس ظفر - اوبه

دیرآمدگان زود درفنگان با اجازه -

آقایان: سعیدی ۱۵ دقیقه، قرشی ۱۵ دقیقه، احد صفائی ۱۵ دقیقه، اورنگ ۱۵ دقیقه، بناهی ۱۵ دقیقه، امامی شونی ۱۵ دقیقه، حائری زاده ۱۵ دقیقه، نیورتاش ۱۵ دقیقه، نفاذ اسلامی ۳۰ دقیقه، سلطان المصلا ۳۰ دقیقه، افخمی ۳۰ دقیقه، مصمودی یکساعت و پانزده دقیقه - مرتضی حکمت

یکساعت و ۳۰ دقیقه رضا افشار دوساعت دیرآمدگان زود درفنگان بی اجازه - آقایان: معین زاده ۱۵ دقیقه، خا کباز ۲۰ دقیقه، پرومند ۵۰ دقیقه غائبین در رأی: آقایان: مسعود ذوالفقاری يك رأی، دولتشاهی يك رأی، سندیجی يك رأی، تجید يك رأی، سلطانی يك رأی صدیك يك رأی، داداب يك رأی، اسفندیاری يك رأی، کیکاوسی يك رأی رئیس - آقای شوشتری در صورت مجلس نظری داربد بر فرمائید

شوشتری - بسم الله الرحمن الرحيم اگر امروز يك حرف میزنم شروع بدندان کشیدن کرده ام، پیری است چه باید کرد (نورالدین امامی - ندان طمع را) استعدا دارم این موضوع را توجه فرمائید، من در تصحیح صورت جلسه متناسب میدانم مطالبی را بر عرض مجلس برسانم و بقیه میدانم نمایندگان محترم هم با من در این قسمت همفکر باشند و تصدیق کنند، جناب آقای درخشش است جلسه قبل بیانی فرمودند یعنی دو قسمت است که استعدا دارم از نظر حفظ حیثیت و مقام نماینده کی خودشان این دو جزه را تصحیح فرمایند يك جزه این است «آقایان» این لایحه دولت يك توطئه ای است که وزارت داد گستری و دیوان کشور مشترک آبروی يك پرورنده خاصی طرح نموده اند. شای این را بدانید و دانسته و فهمیده تصمصم بگیرید که میخواهید شریک این توطئه بشوید یا نه؟ بقیه من شأن مقام نماینده کی و شأن مجلس توطئه نیست (صحیح است) و این کله انشایش زبینه مجلس و نمایندگان از نظر اخلاق و ادب نیست و بنده نیست این را استعدا دارم خود آقایان شرف باور بد تصحیح فرمائید و توطئه را در حرم مقدس مجلس شورای ملی راندند هیچ یکی این موضوع، و دیگر عیارت این انسان کله میسکن است صبابی بشود آقا درصحبان باید رعایت

بکنید بیانی که میکنید با اساس موضوعات حیثیت اشخاص و حساسیت کشور بر نفور و آن عبارت در بین نطق آقای صفائی است آنجا که صحبت از این بود که اگر نماینده ای نطقش را نوشته باشد آقا میفرمائید که این را سفارت نوشته (درخشش - تکذیب می کنم) در صورت مجلس نوشته شده است، (درخشش اگر نوشته باشد قبول دارم) این را سفارت نوشته بوده این سفارت بر میگردد بنطق آقای امیر احتشامی ممکن است کسی بایبان انسان بانطق انسان مصافق باشد

رئیس - بیاناتانرا تمام فرمائید **شوشتری** - ولی گفتن جمله سفارت نوشته برای حیثیت مجلس پسندیده نیست و برخلاف شئون نماینده کی است (دکتر جزایری - ولی نطق آقای امیر احتشامی بسیار بد تلقی بود)

رئیس - میخواهم امروز مطالبی را باختصار بسع و عرض همکاران محترم برسانم از بدو افتتاح مجلس دوره هجدهم بنده هیئت سعی کرده ام بوسیله حفظ نظم جلسات يك محیط آرامی فراهم کنم (صحیح است) تا نمایندگان ملت بتوانند با عزم و راسخ و عقیده ثابت و آزادی کامل مراحل شورای را که برای اصلاحات ضروری و رفع آلام عمومی و تأمین آسایش مردم در پیش دارند توفیق حاصل نمایند (صحیح است) و البته نظریه جیک از آقایان جز خدمت بخلق و کشور چیز دیگری نیست (صحیح است) مجلس شورای ملی حافظ حقوق عامه و محل بحث مذاکره است عدل و مشورت و آزادی بیان و تبادل انکسار است تا بالنتیجه حقایق و مصالح مردم درک و کشف شود (صحیح است) متأسفانه من بین چند جلسه است بعضی از آقایان محترم باین نکات توجهی ندارند و طوری دهجاز میجان میشوند که حاضر نیستند حتی عقاید

مطالب مسکن بزرگ استماع کنندگان مخالف رویه پارسیان و اصول مشورتی است آئین نامه برای سلطه و طغیان نایبندگان معصوم است زگر کلمات و الفاظ مومن را متعصبانه حتی سؤال تذکره، استیضاح نغیابندهای از نایبند دیگر را ممنوع کرده است. (می شود است) نه تنها این نکته رعایت نمی شود بلکه هر صحبت و یعنی در مجلس مسافران همکاران منتهی میگردند بنده انتظار دارم آقایان مستتر با رعایت احترام مبدیگر و کرمه بینه در حفظ نظم مساعدت فرمایند تا با فضل الهی بتوانیم در ترمیم خرابیها و تأمین حوائج مردم و حل مشکلاتی که کشور ما را آماجها کرده است توفیق حاصل کنیم (نایبندگان - انشاء الله)

امروز مذاکره آقای شوشری بنده با ناچار کرد این مطالب را در عرض همکاران خود برسانم .

نمایندگان

مستحکم - رئیس - در صورت مجلس نظری دیگر نیست (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد

بیانات قبل از دستور آقایان کریمی، کاشانی - در خورش

رئیس - آقای کریمی سر فرماید نطق قبل از دستوری که اجازه قبل محفوظ مانده بود برای امروز بعمل میآید .

کریمی - البته آقایان معترض اطلاع دارند که روز شنبه ۲۹ خرداد پایان سومین سال خلع ید از شرکت سابق نفت است بنده در روز پنجشنبه که یکروز قبل از ۲۹ خرداد بود و همچنین روز یکشنبه برای آدای این فریضه که بر خود واجب میدانستم یادی از ملت خلع ید در مقابل زحمت و نهضت ملت ایران کرده باشم بجلسای برای نام نویسی آمدم و حتی ششمین مجلس شورای ملی هم مسافانه مجال پیدا نکردم حال شن اظهار تشکر از مقام منبع ریاست که بعد از چندت جلسه امروز بینه اجازه فرمودند میخوام وظیفه خود را ادا کنم و بر سر نایبندگان مستتر برسانم بر حسب تصادف در همین زمین بیرونی پیروزی شدیم که نایبندگان کنسرسیوم هم برای ادامه مذاکرات نفت با ایران مراجعت کرده اند از این جهت هم لازم میدانم یک مطلبی در باره نهضت ملت ایران و علمیه بر سر آقایان برسانم بسیار خوشوقت هستم که جناب آقای امینی وزیر دارائی هم پیشرفی دارند و عرایض بنده را توجه می فرمایند که در مذاکره با آقایان مشغول هستند این مطالب را منظر داشته باشید نهضت مقدس ملت ایران که ملی شدن صنعت نفت یکی از مراحل آن بود دارای قیام و کلماتی از او و اصلاح نلاروی شرکت سابق نفت بوده آمد و همکاران در یکجایی

نفت ایران حل میشود و موفقی که مسئله نفت ایران حل شد باید آقایان از نطقه نظری مدتی حساب کنند که ما چه از دست دادیم و چه بدست آوردیم امروز که کار نفت ما نیه تمام است دروازه انصاف و صرف است که ما از نطقه نظر مادی این سال چند میلیون لیره را که در این سه سال بدست نیاوردیم برح مردم بکشیم و باین عمل و این استقلال نهضت ملت ایران را نطقه کنیم (صحیح است) البته نظرم ملت ایران از ملی کردن صنعت نفت خوش ننه نظر مادی نبوده است (صحیح است) بلکه نظر منوی در این باره داشته است (صحیح است) ملت ایران بعد از ۵۰ سال محرومیت و زجر و ناگانی که بوسیله عاال شرکت سابق نفت در این ملک اجرا شده نهیبه مادام که بشکلی در داخل ملک کشش قسمتی از ملک را استعمار میکند و اقتصاد ملک را بتفع خودش فلج میکند یک اجنبی دیگر هم بطمع میآیند و در مقابل این استعمار او هم یک قسمت دیگر وقت بدیم همین اقلیت منور تحت حمایت یکی از نکات و مؤسسات و منابع شرکت نفت که ما را استعمار مارا استعمار کند این معنی است که ما را به خود جلب کرد و موجب ملی شدن صنعت نفت گردید .

رئیس - آقای کریمی کلمه استعمار نسبت بملت ایران و کشور ایران غلط است (صحیح است) خداوند متعال همیشه این کشور استقلال داده چندین هزار سال است که بسملکت ما استقلال داده و بعد هم خواهد داد (صحیح است) بفرماید **کریمی** - ملت ایران نهیبه وقتی که یک پیکانه در داخله ملک یک امتیازی و یک حق ناقص و گلی برای خودش قائلند برای حفظ منابع خودش و برای پیشرفت و نظریه کارهای خودش در داخله ملک دست با اقدامات ناروایی میزند و حتی در حکومت مامم مداخله میکند و بکده از اشغاص سرسیرده روی کار آورد و وضع ما را بتفع خودش میگردانید و ملک ایران را از اثر قومی و تعالی جلو گیری و معالفت میکند اینها و خیلی چیز های دیگر بود که موجب تشکیل را ایجاد نهضت ملت ایران بود یک یادگیری دیگری بنده برای اصالت نهضت ملی ایران دارم و آن این است که در اوایل کار یعنی در همان موفقی که مجلسین ایران افتخارین را ملی پیدا کردند که بانفاق آراه قانون ملی شدن صنعت نفت در سراسر کشور را تصویب کنند و دولت برای اجرای این کار دست بکار شد یک اقلیتی با این خواسته مردم مبارزه میگردند این اقلیت را آقایان میشناسید بعدا معروف شدند بژودهای نفتی این آقایان از اول تا آخر با نظر ملت ایران مخالفت کردند و مبارزه کردند خود خویشفشانه استعمار این ها هر روز با تنگی خودش گرفت و دروازه حکاک میکند کمالی

فرزاد را میخوامم نگویید ملی شدن ما میخوامم این سرف کتله طبع بر سواد و هوام آنها نبود آنهاهی که سلسله بنیان این دست بودند روی نقشه و توسطه ایی حرفها را در افروام منتشر میگردند باین اینکه مادر مقابل دردست داشتن واقتفاده از قانون ملی شدن نفت هیچ معنی نداشت که یک جانبه بگوئیم قرارداد را نشو میکتیم آنوقت اینطور سیاسی میگردند بعد که ملت ایران واقفند که تنها از راه ملی شدن می توانند صنعت نفت خود را در اختیار بگیرند آن ها مزه مزه کردند که ما با استعمار غرب می جنگیم و بایستی نفت جنوب ایران ملی شود و نفت شمال را برای اربابان خودشان میخوانند معفوظ نگاه دارند ، باز ملت بیدار ایران باین افکار هم مبارزه کرد تا این که ملی شدن صنعت نفت در سراسر کشور بشود و بشود رسید و برای همیشه این حق ملت ایران محفوظ ماند دلیل اصالت نهضت ملی که هر حفظ انتظامات و برای اینکه دست دولت را باز بگذاریم و تشعشع نشود صحتی نسکتیم ولی میخونیم که آقایان صحبت فرمات میکنند این صحبت در واقع خیلی بر انصافی است و بنده نمیخواهم که یک کلمه خلاف ادبی ابتعا عرض کرده باشم بسیار بر انصافی است که یک کسی بدهکار باشد و حقوق ملت ایران را بیایدل کرده باشد باز خودش را طلبکار بداند این آقایان که الان شریف آدرمانه اینجا دارند مذاکره میکنند راجع بنفت اگر را بظفر بیندازد خدا نتواست ولی ملت ایران از هدف خودش در نمایان مراحل روگردان نبود (خدا فراموشی - نیست) صحیح و نخواهد بود ملت ایران خلع ید را بکسل یعنی برای خودش میداند و بیرون افتخارات و اسباب سر بلندی و مباحث خودش در میان ملل زنده جهان میداند و خواهد دانست (نایبندگان - صحیح است) در اینصورت تبعه کردن نهضت ملت ایران معصوماً در این موفقی که نایبندگان کنسرسیوم با دولت مشغول مذاکره هستند دروازه صنعت ملک است و مسلماً بتفع بیگانگان خواهد بود هیچ ملکیتی و بیج ملتی را ضعیفی خود که در داخله ملک کشش بوسیله نفاق و خغابه مطالبی بگویند که بفرود ملی مردم لطمه وارد بیاید و موجب پیشرفت کار طرف مذاکره را با فرار بگیرد مطلب دیگری می خواستم عرض کنم راجع بفرمات بود بعضی از آقایان میگویند که در آن قانون نوشته شده است که فرمات پرداخت شود البته اینطور نیست اگر آقایان بیعاریت قانون را مطالعه فرمایند درک خواهند کرد که برای جلوگیری از مباحثی که در این

رئیس - آقای کریمی وقت جنابمالی تمام شده (کریمی - حدودی وقت قضای آقایان که با پنج دقیقه وقت اضافی آقای کریمی موافقت قیام فرمایند (اکثر - ب) خاسته) تصویب شد بفرماید **کریمی** - تشکر میکنم برای داشتن این نفت مغناج خیلی زیادی اهالی آنجا هستند و بیسابقه اند و تقوی الماده متصل شمامم و میخونم این را باید در نظر بگیریم این معنی و این مطلبی که

حساب اگر کردیم و اگر چیزی بدهکار هستیم فرمات بپردازیم این دلیل نیست که قانون ملک ایران را مجبور میکند یا موظف میکند فرمات بپردازد بلکه پیش برمی پاشی سم پاشی ما مخالفین در این قانون شده است و البته آن مخالفین در این که خود جناب آقای امینی میدانند اگر فلان معامله را کرده است حتی ایران هم باید تبعیت کند این را هم که میگویند بنفت ایران زیاد هم احتیاج ندارند این هم آقایان میدانند شوخی است خیلی هم شوخی است مناسبر شوخیها احتیاج دارند احتیاج روز افزونی که وسایل تمدن امروزی بنفت دارد ثابت میکند که نفت ایران بی ارزش نیست این ذنای آزاد اگر بخواهد با ما معامله کند و آن معامله هم بر یک اساس صحیح و درست است و او بایدار باید با ما معامله کند این نکات توجه کنند باید بدانند فقط بعنوان یک خریدار می توانند بخرند اما ما هم بخواهیم بخریم باید با ما معامله کنند این نکات توجه کنند و برای همیشه این حق ملت ایران محفوظ ماند دلیل اصالت نهضت ملی که هر حفظ انتظامات و برای اینکه دست دولت را باز بگذاریم و تشعشع نشود صحتی نسکتیم ولی میخونیم که آقایان صحبت فرمات میکنند این صحبت در واقع خیلی بر انصافی است و بنده نمیخواهم که یک کلمه خلاف ادبی ابتعا عرض کرده باشم بسیار بر انصافی است که یک کسی بدهکار باشد و حقوق ملت ایران را بیایدل کرده باشد باز خودش را طلبکار بداند این آقایان که الان شریف آدرمانه اینجا دارند مذاکره میکنند راجع بنفت اگر را بظفر بیندازد خدا نتواست ولی ملت ایران از هدف خودش در نمایان مراحل روگردان نبود (خدا فراموشی - نیست) صحیح و نخواهد بود ملت ایران خلع ید را بکسل یعنی برای خودش میداند و بیرون افتخارات و اسباب سر بلندی و مباحث خودش در میان ملل زنده جهان میداند و خواهد دانست (نایبندگان - صحیح است) در اینصورت تبعه کردن نهضت ملت ایران معصوماً در این موفقی که نایبندگان کنسرسیوم با دولت مشغول مذاکره هستند دروازه صنعت ملک است و مسلماً بتفع بیگانگان خواهد بود هیچ ملکیتی و بیج ملتی را ضعیفی خود که در داخله ملک کشش بوسیله نفاق و خغابه مطالبی بگویند که بفرود ملی مردم لطمه وارد بیاید و موجب پیشرفت کار طرف مذاکره را با فرار بگیرد مطلب دیگری می خواستم عرض کنم راجع بفرمات بود بعضی از آقایان میگویند که در آن قانون نوشته شده است که فرمات پرداخت شود البته اینطور نیست اگر آقایان بیعاریت قانون را مطالعه فرمایند درک خواهند کرد که برای جلوگیری از مباحثی که در این

رئیس - آقای مصطفی کاشانی بفرماید .

سید مصطفی کاشانی - با کمال تأسف باید عرض کنم که چند روز قبل حریق منتهی در بازار اسلام (د کتر هلند کجاء) در اسلام که ۱۲۳ کیلومتری هشتیر واقع است رخداد که تمام بازار و تمدن زیادی از آنجا های میاورده حریق واقع گردید بجزمان خسارات وارده در یک میلیون و پانصد هزار ریال تعیین دهاند تلگرافات زیادی در این خصوص بنده رسیده که درخواست کمات مریومطر بنده انودند بوسیله توجه کمات مقدار ۱۰۰ هزار تومان خسارت شاید بنظر بعضی خیلی بی مقدار باشد ولی بمسماق (در خانه موریشینی طوفان است) برای اهالی آنجا هستند و بیسابقه اند و تقوی الماده تا گوارد خواست تلگرافاتی هم در این

زمینه رسید است که یکی از آنها که نمایانند من است تقدیم مقام معظم ریاست میکنم و ضمناً تلگرافاتی هم از سکرمان داتر به شکایت از فرماندار آنجا رسیده است که آنها را زینت تقدیم مقام ریاست میکنم در تاریخ پنج و وجود دارد که ملت ایران حق دارد بشود بیالیه یکی از آن روز های فرخنده روز تارخی ۲۹ خرداد یعنی روز خلع ید حال شرکت سابق نفت از منابع زرخیخ خوزستان است که مبداء مکتوب اعلامی در حیات سیاسی ملت ایران بشار اساسی درست سه سال پیش در این روز مقدس پرجم افتخار ایران بر فراز تأسیسات نفت جنوب بر افراشته شد و اراده ملت بیچاره و حق طلب ایران حال شرکت سابق نفت را که در حدود بیقرن تسلط مطلقه بناطوق نفت خیز جنوب داشته باحسرت و اندوه روانه پاکت و خانه خود کرد و ملت ایران تصمیم گرفت سرنوشت منابع نفتی خود را در دست گیرد من وظیفه خود میدانم بنسبست این روز و افتخار پشام کارگران و کارکنان نفت خوزستان که با نهایت متانت و شرافت اخلاقی این وظیفه ملی را بنحو احسن انجام دادند در روز قدس (صحیح است) است) و همچنین از نام کسانی که در جریان خلع ید صمیمانه فدا کاری کردند و در هوای سوزان آبدان و خرمن شهر بوظیفه ملی خود قیام و اقدام نمودند در این مجلس مقدس یاد کنم و بقیه دارم ملت ایران این کار گران و طغشوا و این مردوزن ازجان گرفته خوزستانی را که بهتر از دیگران مزه استعمار شرکت آقای سر لشکر گرز ن وزیر راه تشکر میکنم که تذکرات و عرایض مرا راجع براه ستر مورد توجه قرار دادند و آقای مدیر کل وزارت راه را مأمور باز دید کردند و آنجا مشغول هستند که این کار را اصلاح کنند امیدوارم که این نیت خیر را نگردانند

رئیس - آقای مصطفی کاشانی بفرماید .

سید مصطفی کاشانی - با کمال تأسف باید عرض کنم که چند روز قبل حریق منتهی در بازار اسلام (د کتر هلند کجاء) در اسلام که ۱۲۳ کیلومتری هشتیر واقع است رخداد که تمام بازار و تمدن زیادی از آنجا های میاورده حریق واقع گردید بجزمان خسارات وارده در یک میلیون و پانصد هزار ریال تعیین دهاند تلگرافات زیادی در این خصوص بنده رسیده که درخواست کمات مریومطر بنده انودند بوسیله توجه کمات مقدار ۱۰۰ هزار تومان خسارت شاید بنظر بعضی خیلی بی مقدار باشد ولی بمسماق (در خانه موریشینی طوفان است) برای اهالی آنجا هستند و بیسابقه اند و تقوی الماده تا گوارد خواست تلگرافاتی هم در این

بهمه دارد بنگات زیر جلب نماید

۱- قانون ۹ ماده ای بجهت جابجایی تعمیر و تعمیرات و هر قرارداد بر خلاف قانون ملسکود منقذ شود از درجه اعتبار ساقط است (صحیح است)

۲- راجع بفرمات ادعایی - نکته مهم این است که ملت ایران باید تأسیسات شرکت سابق نفت بدهکاری بدارد بلکه ملی شدن صنعت نفت بدهکاری بدارد بلکه طبق اصول عمل و انصاف و قوانین جاریه داخلی و بین المللی مبالغ هنگفتی هم از شرکت سابق طلبکارم باشد طبق ماده ۱۵ امتیاز نامه دارای که مدت آن ۶۰ سال بود پس از پایان اعتبار کلیه اموال شرکت (ضام اسباب و ابویه و ادوات موجوده - و ادوات و خارج ایران با امتیاز دهنده یعنی ملت ایران تعلق می گرفت امتیاز نامه مذکور مدت ۲۲ سال ملک عمل بوده (هر چند واد بکجه بنفع ایران در آن وجود داشت هرگز تا مدت اموال نمیشد) تا در سال ۱۹۳۳ قرارداد دیگری جانشین آن شد .

راجع بتبدیل امتیاز نامه اولی بقرارداد جدید که فقط ظاهری آراست تراشید جای بحث در این مختصر نیست نکته قابل توجه این است که تحمیلی بودن قرارداد ۱۹۳۳ است که امضاء کنندگان آن خود را فقط (آلت فعل) بطریق معرفی نموده و امضایه مقابله آن را در قرارداد بخوبی نشان می دهد که چگونه شرکت سابق و سهامدار عده آن با تحمیل شرایط ظاهر قریب استیلاب اقدام نمودند در این مجلس مقدس یاد کنم و بقیه دارم ملت ایران این کار گران و طغشوا و این مردوزن ازجان گرفته خوزستانی را که بهتر از دیگران مزه استعمار شرکت آقای سر لشکر گرز ن وزیر راه تشکر میکنم که تذکرات و عرایض مرا راجع براه ستر مورد توجه قرار دادند و آقای مدیر کل وزارت راه را مأمور باز دید کردند و آنجا مشغول هستند که این کار را اصلاح کنند امیدوارم که این نیت خیر را نگردانند

رئیس - آقای مصطفی کاشانی بفرماید .

سید مصطفی کاشانی - با کمال تأسف باید عرض کنم که چند روز قبل حریق منتهی در بازار اسلام (د کتر هلند کجاء) در اسلام که ۱۲۳ کیلومتری هشتیر واقع است رخداد که تمام بازار و تمدن زیادی از آنجا های میاورده حریق واقع گردید بجزمان خسارات وارده در یک میلیون و پانصد هزار ریال تعیین دهاند تلگرافات زیادی در این خصوص بنده رسیده که درخواست کمات مریومطر بنده انودند بوسیله توجه کمات مقدار ۱۰۰ هزار تومان خسارت شاید بنظر بعضی خیلی بی مقدار باشد ولی بمسماق (در خانه موریشینی طوفان است) برای اهالی آنجا هستند و بیسابقه اند و تقوی الماده تا گوارد خواست تلگرافاتی هم در این

اسلامی بخواند (۱) که در مواردی...
ما از ادب و احترام که انتقادات دیگران...
هم مثل انتصاب ایشان باشد مثل دیگران...
شما خواستم عرض کنم افرادی آسانی...
در دست فرمودند راجع به یادگیری مثل...
این که این لایحه ای که آمده مبتنی بود بر...
یک نظریات خاصی بنده آرزو عرض کردم...
شخصیت آقایان که در ابتدای شروع کار این...
دولت اول قلمی که ما برداشتم موضوع...
هیچ لایحه بوده و آنوقت این احتیاجات که...
ایمروز ایشان بنظر می آوردند نبود (صحیح...
است) چون مطلب اساسی بود و خارج از...
حدود اختیارات بود و قلمی بود ایشان...
برداشتند به وقت که هیچ بود دولت نمی...
توانست بان عمل بکنند این بود که برای...
تأیید این نظر به مجلس شورای ملی مراجعه...
کردیم بنابراین هیچ مقدمه خارجی نداشت...
این که می فرمائید مذاکره شده البته هر...
قانونی و هر لایحه ای باید به مجلس تقدیم...
شود و وزارتخانه های در حوز خود شفاف...
باشد که گزارش بدهد به مجلس لایحه ای...
را تهیه کند و بعد به مجلس شورای ملی...
تقدیم بکنند اگر تا این اندازه بوده است...
که ایرادی وارد نیست و اما اینکه فرمودند...
از احوال انکسار یاد کرده در دادگستری...
لایحه در حالی نیست که بشود بر حسب...
قوانین بان انتقاد کرد هنوز به تصویب...
مجلس سنا نرسیده بنده منتقدم که بر خلاف...
ترتیب و غیر متعارف مگر نیست در وزارت...
دادگستری انکسار پیدا کرده باشد بنده...
میخواستم این موضوع را اطلاع آقایان...
نمایندگان معترض برسانم که اسباب سوء...
تفاهمی نشود.

نمایندگان نمی توانست پیشنهاد بدهد و بنده...
می توانست چیزی را که موافق هستند سلف...
بکنند و از یک مضارعی کسر کنند و نه می...
توانستند گزارشاتی بکنند این رویه به مطلوب...
نیست.

مشایخی - استدعا دارم اجازه...
بفرمایند در اطراف کمیسیون بودجه چون...
بنده معترض هستم توضیحاتی بدهم.

رئیس بنده که جناب عالی اجازه...
نداده که صحبت میکنید اجازه بدهید صحبت...
تمام بشود حالا بفرمائید چون معترض هستم...
توضیح بدهید.

مشایخی - عرض کنم دولت وظیفه...
خودش را از نقطه نظر تقدیم بودجه انجام داده...
است و در اوایل خرداد بودجه سال ۱۳۴۴...
بمجلس تقدیم شده است و البته کمیسیون...
بودجه هم تشکیل شده و مطابق معمول و...
مترادات بودجه بکمیسیون آمده است کمیسیون...
بودجه از نظریات و ملاحظات آقایان نماینده...
گان معترض پیروی میکند و چون بودجه ای...
که گزارش بودجه به مجلس داده شده مستعمل...
بر دو قسم است یک بودجه ای است راجع به...
آمده از حدود ده هشتاد و پنج میلیون تومان...
پیش بینی شده و در ذیل این قسمت نوشته...
شده است اضافه در آید اما اعمدای احتمالی که...
ممکن است بجهت وصول در آن این رقم...
راهم در حدود ۲۵۰ میلیون تومان در حجم...
در آمد پیش بینی کرده اند و بطور کلی هر...
جمع در این بودجه بالغ بر یک میلیارد و کسری...
است که در مقابل آن خرجی پیش بینی شده...
است که آن خرج در حدود دو بیست میلیون...
تومان از این در وقت منتهی در آمد قطع...
الوصول در آن آمده که ممکن است احياناً...
وصول بشود آن خرج فوقی دارد صرف...
نظر از این قسمت در فصل دوم بنام بودجه...
ردیف سوم باینست خرج هائی پیش بینی...
شده و هزینه های عمرانی بر آورده شده است...
که در حدود ۸۰۰ میلیون تومان تمام میشود...
مابیند یعنی کمیسیون بودجه معتقد است...
که معیاری شورای ملی در درجه اول علاقمند...
است باینکه یک کار عمرانی در کشور انجام...
بشود (صحیح است) در کمیسیون بودجه...
مذاکره شده که چون بودجه مجلس میاید...
نمایندگان مجلس شورای ملی قاطع ملت...
ایران علاقمندان هستند که بینند در بودجه...
سال جاری چه خدمتی برای مردم مملکت در...
نظر گرفته شده است و از این نظر اکثریت...
کمیسیون بودجه بجناب آقای وزیر دارائی...
تذکر داد که بودجه دوم از نظر ما بیشتر...
حائز اهمیت است تا بودجه اول زیرا بودجه...
اول عبارتست از پرداخت هزینه های مستمر...
مملکت که البته آنهمه غیر قابل استراحت است...
اما اگر بنا شود که فقط هزینه های مستمر...
پرداخت شود و هیچ خدمتی برای مردم این...
مملکت انجام نشود و اما جای تأمل است...
کما بگویم بیست میلیون قیمت ایران...
مالیات پرداخت بکنند و این مالیات فقط و...
در سه گذشته جناب آقای فاضلی در نظر...

۵ - تخصیص یک جلسه برای طرح سؤالات

رئیس - بنده خواستم عرض مجلس...
برسانم که سؤالات زیادی از آقایان وزراء...
شده آقایان وزراء هم اطلاع داده اند...
که برای جواب حاضرند ولی کار های...
جاری امر مانع شده و وقت ندارم در این...
آقایان موافقت بفرمایند یک جلسه در این...
هفته اختصاص به سؤالات بدهیم (صحیح...
است) و آقایان سؤالاتشان را بفرمایند و...
آقایان وزراء جواب بدهند اگر موافق...
باشید فردا (نورالدین امامی - پس فردا)...
اختصاص سؤالات داده شود.

۶ - بیانات مقام ریاست و آقای مشایخی در مورد بودجه کل کشور

رئیس - لایحه بودجه را گزارش...
حاضر است ولی بنده حیواست عرض کنم...
این بود در زمان زندگی کردن خوب نیست...
از کمیسیون بودجه تا حالا در وقت...
بیشتری بفرمایند بودجه را حاضر نمایند...
(صحیح است) و این که در بودجه

کنگره اگر چنانچه دولت بتواند باز خرید...
بکنند حقون بکنند از کارندان را...
مذاکره شده است که باید در درجه اول در...
موضوع هزینه های کشور صرفه جویی قائل...
بشود سعی بکنند از هزینه های غیر ضروری...
جلوگیری بکنند از دولت دهرت شد تمام...
آقایان وزراء در جلسه گذشته در کمیسیون...
بودجه تشریح فرمایند شده نظریات آقایان...
نمایندگان معترض که عبارت از تبدیل بودجه...
کشور است و در هن تبدیل بایستی که...
خرج در آمد با هم موازنه داشته باشد و...
باید یک خدمات مقیدی برای مملکت انجام...
بشود با استحضار وزراء رسید از آقایان...
وزراء نتایج داشته که اولاً بودجه های سازمانی...
و بودجه های تفصیلی خودشان را به مجلس تقدیم...
کنند زیرا دولت فقط بودجه کل کشور را...
داده است بودجه تفصیلی هنوز به مجلس نرسیده است...
و بودجه وزارتخانه ها هنوز بکمیسیون بودجه...
نرسیده است اما اگر بخواهیم رسیدگی کنیم...
رسیدگی ما مبارات از این است که بودجه...
هر وزارتخانه ای را مورد بررسی قرار...
دهیم اتمام زان را حذف کنیم هزینه های...
ضروری را تصویب کنیم و با در نظر گرفتن...
در آمد بودجه مادی تنظیم بکنیم و بعد...
گزارش را به مجلس بدهیم مادام که بودجه...
های سازمانی بودجه های تفصیلی به...
کمیسیون نرسد اگر کمیسیون بودجه...
مبادرت به تنظیم گزارش کند نقش فرض...
است یعنی ما باید تصدیق کنیم که یک بودجه...
داریم که مبالغ فاحشی کسر و نقصان دارد...
و هیچ خدمتی هم در سال جاری بملت ایران...
نخواهیم کرد و این ترتیب گزارش که به...
مجلس میاید محکوم بر است از این لحاظ...
بود که از دولت تقاضا شد بودجه های...
سازمانی را به مجلس بیاورد و تذکر هم داده...
شده که مجلس شورای ملی حاضر نیست...
یک چنین بودجه ای که این رقم فاحش...
را کسر دارد تصویب فرماید باید در معارج...
صرفه جویی کرد حداقل معارج ضروری...
را ماثول کنیم و امیدواریم که بعد از بررسی...
بودجه تفصیلی از طرف آقایان وزراء...
کمیسیون بودجه با سرعت هر چه بیشتری...
رسیدگی را خاتمه بدهد و گزارش نهائی...
را به مجلس تقدیم کند در اینجا در حضور...
نمایندگان معترض به جناب آقای وزیر...
دارائی عرض میکنم که در نطق های قبل از...
دستور و در بیانات دیگر در جلسات عهده...
آقایان نمایندگان که تشریف فرما شدند...
در اینجا صحبت کردند توضیح و بیاناتشان...
این بود که مهمترین وظیفه مجلس نظارت...
در دخل و خرج مملکتی است که بکمیسیون...
بودجه معطوف شده است کمیسیون بودجه...
موظف است که تدابیر منطقی موجهی که...
منتاسب با مقتضیات کنونی کشور باشد در نظر...
بگیرد و راههای هم در نظر گرفته شده است...
در سه گذشته جناب آقای فاضلی در نظر...

۷ - اخطار نظامنامه آقایان فرود و شوشتری

فرود - بنده اخطار نظامنامه ای...
دارم.

رئیس - مطابق چه ماده ای؟

فرود - طبق ماده ۱۴۶

رئیس - بفرمائید قسمت اخیر همان...
ماده را هم البته قرائت فرمودید

فرود - بله مختصر عرض میکنم...
در اصل ۱۰۲ متمم قانون اساسی میگوید...
اعضای دوازده نفر از نمایندگان و تفهیک کتبی...
معاسات اداره اماره عالی و امیران و کتبی...
معاسین خزانه اماره و مخصوصاً مواظب است...
که هیچک از فقرات معارج معینه در بودجه از...
میزان مقرر تجاوز ننمودند و تغییر تبدیل نپذیرد...
و هر وجهی در محل خود مصرف برسد...
هم چنین معاینه و تفهیک اماره معفله...
کلیه ادارات دولتی را نموده مواظب است...
خرج معاسات را جمع آوری خواهد کرد...
و صورت کلیه معاسات مملکتی را باید...
بانضمام ملاحظات خود تسلیم مجلس...
شورای ملی نماید. این اصل ۱۰۲ قانون...
۱۳ عین همین اصل ۱۰۲ را با یک تغییر...
را نقل کرده است و در بیان معاسات...
مراجعه خواهد کرد که معارج از بودجه...
و اعتبارات مصرفه بشود و در ۴ فقره قانون...
اصلاح مواظب از قانون دیوان معاسات

و قانون معاسات صوری این ماده ای که...
عرض کردم حضورتان یعنی ماده ۱۳...
قانون دیوان معاسات را که عین اصل...
۱۰۲ قانون اساسی است و در ماده ۴ نو...
کرده است و مجلس حق نداشته است که قانون...
اساسی را ملغی بکند و بنده میخوانم نوشته...
است ۶ ماده ۴ - مواد ۱۰ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۴...
۱۵ - قانون دیوان معاسات مصوب ۲۴...
دیماه ۱۳۱۲ و اصلاح ۱۱ دیماه ۱۳۱۴...
دیوان معاسات مصوب ۱۲ مهرماه ۱۳۱۴...
و ماده ۴۱ قانون معاسات عمومی ملغی...
میشود. بنا بر این بنده با استناد همین...
اصل و چند ماده اینکه خوانم بعضی...
آقایان رساندم عرض آقایان نمایندگان...
معتزم می رسانم که اساساً مایه مملکت...
ما کنترل ندارد (صحیح است) و هیچکس...
رسیدگی نمیکند و آقایان هر چه تصویب...
بکنند بدانند که هیچکس کنترل نمیکند...
و مردم که در این مملکت پول میدهند...
باید بفهمند که پول اینها بچه مصرفی...
میرسد و ما نمایندگان هم باید بفهمیم...
باید وسیله خواستیم برستان برسانیم...
که امروز وزیر دارائی هستن این دستگاه...
که تازه نیست مدتها است این دستگاه...
زحمت خودش را کشیده منتهی دوره...
فترت زیادی بوده خرابیهای زیادی بوده...
است که حسابها موق مانده است و بنده...
به آقا عرض میکنم که بعد از زحمت هائی...
که کشیده شده در این چند مدت یک...
قسمت بعد از حساب موق بچریان افتاده...
و بنده امیدوارم بعد از انتخاب آقایان...
اعضای دیوان معاسات و تقویت این...
دستگاه حسابها رسیدگی بشود و شسته...
رفته بشود و لایحه تفریح بودجه تقدیم...
مجلس بشود بنا بر این جناب عالی با استناد...
اینکه رسیدگی نمیشود پس این کابین را هم که...
تصویب میکنم اگر اعتبار مصوب باشد یا...
نباشد ضرورتی ندارد برای اینکه رسیدگی...
نمیشود و وزارت دارائی تخلف کرد بنده...
خیال میکنم که اگر این لایحه تصویب...
نفرمایند حقوق نخواهیم داد این بهترین...
رئیس است که اگر مابین ما و هر کاری را...
بکنیم دیگر چرا لایحه بیاوریم

شوشتری - بنده هم اخطار دارم...
شوشتری - بفرمائید آقای شوشتری...
شوشتری - بسم الله الرحمن الرحیم...
چون بنده کمیسیونهای مجلس را جزء...
مجلس میدانم و منصف از آئین نامه مجلس...
نمیدانم هر وظیفه ای که برای نمایندگان گذرد...
مجلس شورای ملی مقدرات است که در...
منتخب از مجلس شورای ملی همان مواد باید ساری...
جاری باشد موضوع بودجه که هر روز هم...
تذکره دارم مهم از مطالب مملکت است و در...
مملکت است و و کلا نسبت بان احتیاج...
میرم دارند ماده ۱۲۸ اینطور تعیین میکند...
شده بود یعنی لایحه بودجه در مجلس تصویب...
میکند جناب مجلس بلا اطلاع هر روز هفته...
غیر از جمعه و دوشنبه و ایام تعطیلات رسمی هر...
روزی حداقل مدت پنج ساعت.

رئیس - این مربوط به مجلس است...
کمیسیون

شوشتری - کمیسیون جزء مجلس...
است اگر اینطور باشد بنده با آقا فرمودیم...
که تا آخر سال بودجه به مجلس نخواهد آمد...
رئیس - بسیار خوب ولی این مربوط...
به مجلس است نه کمیسیون

شوشتری - بقیه بنده کمیسیون...
بودجه باید صبح و عصر پنج ساعت بشنید...
حلاجی بکنند اعتراض آقای فرود دیگر...
وارد نشود که بیان آقای وزیر دارائی هم...
تسجيل بشود ما هم اطمینان پیدا بکنیم...
موکلین ما هم. احتیاجاتی دارند کارهای...
دارند اگر بودجه بگذارد ما باشد ما که...
نیوتوانیم پیشنهاد بدهیم. طرحی بدهیم و یا...
در کلیات در لایحه بگذارد هم توضیحی بدهیم...
من قیدم این است که کمیسیون بودجه...
بلا اطلاع باید هفته ای بنحویز غیر از جمعه...
و دوشنبه تشکیل شود و در گزارش بودجه...
را به مجلس بدهد والا آقایان من بشا قول...
انتخابی بود و کشور را بعرض مجلس...
برسانند خود را متذکر کنند که بیشتر...
توجه کنند متأسفانه بهر تقدیر و هراشکالی...
که صحبت شد بودجه به مجلس نمی آید و...
نی نتوانند آقایان اشکالات مهم کشور را...
بعرض مجلس برسانند بنده هم که تحت...
توان مخالف اسم نوشته ام در واقع بنده...
موافق دولت هستم علاوه مجلس جناب آقای...
وزیر دارائی هم هست منتهی بعضی مطالب...
توجه جهت این است چون بنده هیچ نتوان...
دیگری نمیشود صحبت کرد

۸ - طرح لایحه اجازه پرداخت حقوق و هزینه کل کشور بابت دو ماهه خرداد و تیر و ارجاع به مجلس سنا

رئیس - لایحه دو دوازده مطرح...
است. قرائت می شود

(بشرح زیر قرائت شد)

مجلس شورای ملی

چون لایحه بودجه سال جاری کشور...
تقدیم و تحت رسیدگی قرار گرفته و از

نمایندگان می توانست پیشنهاد بدهد و بنده...
از آئین نامه خود بفرمایند چه ماده است؟

شوشتری - طبق ماده ۱۲۸

رئیس - بسم الله الرحمن الرحیم

مجلس می داند که این لایحه ای که آمده مبتنی بود بر...
یک نظریات خاصی بنده آرزو عرض کردم...
شخصیت آقایان که در ابتدای شروع کار این...
دولت اول قلمی که ما برداشتم موضوع...
هیچ لایحه بوده و آنوقت این احتیاجات که...
ایمروز ایشان بنظر می آوردند نبود (صحیح...
است) چون مطلب اساسی بود و خارج از...
حدود اختیارات بود و قلمی بود ایشان...
برداشتند به وقت که هیچ بود دولت نمی...
توانست بان عمل بکنند این بود که برای...
تأیید این نظر به مجلس شورای ملی مراجعه...
کردیم بنابراین هیچ مقدمه خارجی نداشت...
این که می فرمائید مذاکره شده البته هر...
قانونی و هر لایحه ای باید به مجلس تقدیم...
شود و وزارتخانه های در حوز خود شفاف...
باشد که گزارش بدهد به مجلس لایحه ای...
را تهیه کند و بعد به مجلس شورای ملی...
تقدیم بکنند اگر تا این اندازه بوده است...
که ایرادی وارد نیست و اما اینکه فرمودند...
از احوال انکسار یاد کرده در دادگستری...
لایحه در حالی نیست که بشود بر حسب...
قوانین بان انتقاد کرد هنوز به تصویب...
مجلس سنا نرسیده بنده منتقدم که بر خلاف...
ترتیب و غیر متعارف مگر نیست در وزارت...
دادگستری انکسار پیدا کرده باشد بنده...
میخواستم این موضوع را اطلاع آقایان...
نمایندگان معترض برسانم که اسباب سوء...
تفاهمی نشود.

